

Rådets slutsatser av den 19 november 2010 om initiativet *Ungdom på väg – en integrerad strategi* som svar på de utmaningar som ungdomar står inför

(2010/C 326/05)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM BEAKTAR:

1. Europa 2020-strategin, som sätter upp ambitiösa mål om smart och hållbar tillväxt för alla som ska uppfyllas under det kommande decenniet, med särskild tonvikt på behovet av åtgärder för att höja utbildningsnivån, öka sysselsättningen och främja social integration, och där ett specifikt överordnat EU-mål fastställs som avser utbildning⁽¹⁾ utöver andra som avser sysselsättning⁽²⁾, social integration⁽³⁾ samt forskning och innovation⁽⁴⁾,
2. rådets slutsatser av den 12 maj 2009 om en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete ("Utbildning 2020")⁽⁵⁾, som fortfarande utgör grunden för sådant samarbete och som kompletterar Europa 2020-strategin i det att den betonar att utbildning lämnar ett väsentligt bidrag när det gäller att möta de många socioekonomiska, demografiska, miljömässiga och tekniska utmaningar som Europa står inför i dag, och där fyra strategiska mål⁽⁶⁾ fastställs som syftar till hållbart ekonomiskt välstånd och anställbarhet samt till självförverkligande för alla medborgare på det personliga, sociala och yrkesmässiga planet,
3. rådets resolution av den 27 november 2009 om förnyade ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet⁽⁷⁾, där det erkänns att främjande av unga kvinnors och mäns sociala integration och yrkesmässiga integration är en mycket viktig komponent för att nå målen i EU:s strategi för tillväxt och sysselsättning och samtidigt främja personligt självförverkligande, social sammanhållning och aktivt medborgarskap; det är ytterst viktigt att ge unga kvinnor och män möjlighet att göra det bästa av sin potential; i resolutionen efterfrågas därför specifika initiativ på

⁽¹⁾ Målet avser två områden: Att minska andelen ungdomar som lämnar skolan i förtid till mindre än 10 % och att höja andelen 30–34-åringar som har fullföljt eftergymnasial utbildning eller motsvarande till minst 40 %.

⁽²⁾ Att få upp sysselsättningsgraden till 75 % för kvinnor och män i åldrarna 20–64, bland annat genom ett ökat deltagande av unga människor, äldre arbetstagare och lågkvalificerade arbetstagare samt bättre integration av lagliga migranter.

⁽³⁾ Att få åtminstone 20 miljoner människor att komma ur en situation där de riskerar att drabbas av fattigdom och social utestängning.

⁽⁴⁾ Att förbättra villkoren för forskning och utveckling, särskilt i syfte att höja de kombinerade offentliga och privata investeringarna inom denna sektor till 3 % av BNP.

⁽⁵⁾ EUT C 119, 28.5.2009.

⁽⁶⁾ Mål 1: Att göra livslångt lärande och rörlighet till verklighet. Mål 2: Att förbättra utbildningens kvalitet och effektivitet. Mål 3: Att främja lika möjligheter för alla, social sammanhållning och aktivt medborgarskap. Mål 4: Att öka kreativiteten och innovationsförmågan, inklusive företagandan, på alla utbildningsnivåer.

⁽⁷⁾ EUT C 311, 19.12.2009.

ungdomsområdet – t.ex. politiska riktlinjer och åtgärder som riktar sig specifikt till ungdomar inom sådana områden som icke-formellt lärande, delaktighet, frivilligarbete, ungdomsarbete, rörlighet och information, social integration, kultur och hälsa; det krävs också initiativ till integrering av ett jämställdhetsperspektiv – bland annat initiativ för att få till stånd en sektorsövergripande strategi mellan ungdomspolitikerna och andra berörda politikområden,

4. att medlemsstaterna och Europeiska unionen inom ramen för Europa 2020-strategin bör genomföra reformer som är inriktade på smart tillväxt för alla, dvs. tillväxt på grundval av kunskap och innovation som möjliggör maximal delaktighet; dessa bör syfta till att förbättra utbildningskvaliteten, förstärka forskning och främja spridning av innovation och kunskap över hela EU; de bör uppmuntra till entreprenörskap och hjälpa till att förvandla kreativa idéer till innovativa produkter, tjänster och processer som kan skapa tillväxt, kvalitet och varaktig sysselsättning, territoriell, ekonomisk och social sammanhållning samt bemöta europeiska och globala samhällseliga utmaningar på ett effektivare och mer ändamålsenligt sätt,

VÄLKOMNAR:

kommissionens meddelande *Ungdom på väg – Ett initiativ för att släppa fram potentialen hos ungdomar att uppnå smart och hållbar tillväxt för alla i Europeiska unionen*⁽⁸⁾, där ungdomar ställs i centrum för en ramdagordning för EU,

SER SAMTIDIGT FRAM EMOT:

att studera de förslag som ingår i initiativet och som innebär nya centrala insatser och förstärkning av befintliga insatser både inom medlemsstaterna och på EU-nivå i syfte att hjälpa ungdomar att möta de många socioekonomiska utmaningar som de står inför och att lyckas i kunskapssamhället,

ERKÄNNER FÖLJANDE:

1. Alltför många av Europas ungdomar, trots att de i hög grad är en förutsättning för Europas välstånd, står inför betydande svårigheter när det gäller att förverkliga sin potential och ge sitt bidrag till samhället, med tanke på att alltför många lämnar skolan utan kvalifikationer eller med otillräcklig kompetens, inte lyckas få ett arbete och riskerar socialt utanförskap, vilket i sin tur ger upphov till stora kostnader för

⁽⁸⁾ Dok. 13726/10.

såväl den enskilde som för samhället i stort. För att lösa denna situation krävs en mer helhetsinriktad och sektorsöverskridande syn på utbildning, ungdomsfrågor, sysselsättning och socialpolitik som utgår från positiva exempel i dagens situation och som leder till att nya och ändamålsenliga åtgärder utarbetas.

2. Många medlemsstater har fortfarande svårigheter med att genomföra nationella strategier och instrument för livslångt lärande, vilka är av avgörande betydelse för att ge inte bara ungdomar utan även vuxna möjligheter att tillägna sig, bevara och utveckla kunskaper, färdigheter och kompetens under hela yrkeslivet. Det krävs i synnerhet flexibla utbildningsvägar som gör det möjligt för kvinnor och män i olika skeden i livet att röra sig mellan olika utbildningssystem liksom mellan formella och icke-formella läromiljöer och som lockar till sig icke-traditionella inlärare.
3. Trots att de arbetstillfällen som kräver höga kvalifikationer ⁽¹⁾ under de kommande åren kommer att öka, har EU för närvarande en lägre andel personer med kvalifikationer på eftergymnasial eller motsvarande nivå ⁽²⁾ samt en lägre andel forskare än sina konkurrenter. Europas innovationsförmåga kommer dessutom att kräva kunskapspartnerskap och starkare kopplingar mellan utbildning, forskning och näringsliv för att förstärka kunskapstriangeln. Detta är också ett sätt att säkerställa att lågkvalificerade arbetstagare får bättre möjligheter att anpassa sig till nya krav på arbetsmarknaden.
4. Förutom att förverkliga personliga och socioekonomiska mål kan rörlighet i utbildningssyfte tjäna till att stärka anställbarheten och att förvärva eller förbättra yrkesmässig, pedagogisk, språklig, social och interkulturell kompetens. Den kan också bidra till att förbättra kvaliteten på och samarbetet mellan olika utbildningsinstitutioner. Även om EU:s program och politiska instrument i hög grad har gett bidrag till detta område, finns det fortfarande en oerhörd stor outnyttjad potential för rörlighet i utbildningssyfte, något som alltför ofta utgör ett undantag. Man bör aktivt uppmuntra möjligheterna till rörlighet i utbildningssyfte i ett formellt utbildningssammanhang bland sådana grupper som unga vuxenstudenter, lärare och undervisande personal. Unga vuxna bör också kunna dra nytta av sådana möjligheter inom icke-formella och informella utbildningsmiljöer. Dessutom måste man undersöka nya innovativa former av sådan rörlighet, inklusive virtuell rörlighet, och samtidigt utvidga tillgången till denna, särskilt för missgynnade grupper och missgynnad kön.

⁽¹⁾ Andel anställningar som kräver höga kvalifikationer kommer att öka från 29 % 2010 till cirka 35 % 2020 (Cedefops beräkningar).

⁽²⁾ Andelen människor i EU som uppnått eftergymnasial eller motsvarande utbildningsnivå var 32,3 % 2009 (Eurostat).

ÄR DÄRFÖR ENIGT OM FÖLJANDE:

1. När kommissionen och medlemsstaterna arbetar för att uppnå målen i initiativet Ungdom på väg bör de samarbeta inom den övergripande ramen för Europa 2020-strategin och säkerställa överensstämmelse med de befintliga arrangemangen, särskilt de som genomförs inom den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020), den europeiska sysselsättningsstrategin och den förnyade ramen för europeiskt samarbete på ungdomsområdet. Åtgärder, övervakning och rapportering bör genomföras inom dessa ramar och i enlighet med deras respektive övergripande principer och mål. Åtgärderna måste nära samordnas, med medverkan av och samarbete mellan berörda aktörer på alla nivåer, inklusive genom den strukturerade dialogen.
2. De integrerade riktlinjerna för Europa 2020 ⁽³⁾ ger en ram för samordnade politiska åtgärder, varav de flesta omfattas av medlemsstaternas behörighet. Genom lämplig kontroll, peer learning och utarbetande av bidrag till Europeiska rådets möte bör rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) kunna spela en nyckelroll vid genomförandet av initiativet Ungdom på väg och den bredare Europa 2020-strategin, inbegripet den särskilda uppgiften att uppnå EU:s överordnade mål på utbildningsområdet.
3. Det krävs ytterligare insatser för att hjälpa ungdomar att möta de många socioekonomiska utmaningar de står inför. Under en period med budgetrestriktioner bör sådana insatser emellertid inriktas på att optimera och rationalisera politiska mål och investeringar genom att sammanlänka dessa närmare med syftena i Europa 2020 och prioriteringarna i den strategiska ramen Utbildning 2020.
4. Även om deras räckvidd sträcker sig utöver den för Ungdom på väg kan sådana befintliga EU-program som Livslångt lärande, Erasmus Mundus och Aktiv ungdom tveklöst ge ett viktigt bidrag till att uppnå målen för detta initiativ liksom till målen i Europa 2020-strategin i allmänhet. Såväl den breda räckvidden för dessa program och deras bidrag till initiativet bör erkännas vid utarbetandet av nästa generation program.
5. Man bör aktivt uppmuntra större rörlighet, bl.a. rörlighet med tredjeländer och kandidatländer, och använda lämpliga program och mekanismer. Rörlighet i utbildningssyfte bör även ha en kvalitativ dimension och grunda sig på välutvecklat samarbete mellan utbildningsinstitutioner. För att höja

⁽³⁾ Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik – Del II av de integrerade riktlinjerna för Europa 2020.

rörlighetens kvalitet och mångfald bör man utforska den potential som andra samarbetsformer erbjuder. Rörlighet bör dock inte betraktas som ett mål i sig, utan snarare som ett sätt att bättre skaffa sig kunskaper, färdigheter och kompetens och möta personliga och sociala utmaningar.

ÄR VIDARE ENIGT OM FÖLJANDE:

För att kunna hantera de beskrivna utmaningarna krävs det åtgärder både inom medlemsstaterna och på europeisk nivå som – med fullständig respekt för subsidiaritetsprincipen – kommer att kunna bidra till uppnåendet av de bredare målsättningarna och överordnade målen i Europa 2020-strategin samt flaggskeppsinitiativen i samband med detta.

Inom ramen för flaggskeppsinitiativet Ungdom på väg bör följande handlingslinjer övervägas:

Med särskilt avseende på utbildning:

- Främja fullständigt genomförande av integrerade strategier för livslångt lärande.
- Säkerställa förvärvandet av nyckelkompetens som varje enskild person, särskilt de med missgynnad bakgrund, behöver för att nå framgång i ett kunskapsbaserat samhälle.
- Utöka deltagandet i eftergymnasial eller motsvarande utbildning.
- Se till att utbildningen får högre kvalitet och blir mer attraktiv på alla nivåer, särskilt inom högre utbildning och yrkesutbildning.
- Främja fördelarna med rörlighet i utbildningssyfte när det gäller att öka kunskaper, färdigheter och erfarenheter.

Med särskilt avseende på ungdomar:

- Främja ett sektorsöverskridande upplägg mellan ungdomspolitikerna och andra berörda politikområden.
- Stärka både rörlighetens kvalitet och kvantitet för alla ungdomar, särskilt de som har färre möjligheter i icke-formella och informella inlärningsmiljöer.
- Främja icke-formella och informella studieresultat och ge dem bättre erkännande så att unga vuxna får lättare tillgång till formell utbildning och till arbetsmarknaden.

— Uppmuntra ungdomar att bli delaktiga av den demokratiska processen.

Med särskilt avseende på sysselsättning:

— Utbildning samt ungdoms- och sysselsättningspolitik bör på ett väl samordnat sätt omfatta den följd av steg som ungdomar måste ta vid övergång från utbildning till arbete. Sysselsättningspolitiken bör bidra till att minska ungdomsarbetslösheten och förbättra jobbutsikterna för ungdomar som ett väsentligt bidrag mot det sysselsättningsmål på 75 % som fastställs i Europa 2020-strategin för sysselsättning och tillväxt.

UPPMANAR DÄRFÖR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN:

fullt ut genomföra befintliga åtgärder och utveckla framtida politiska initiativ för att uppnå de allmänna målen för initiativet Ungdom på väg inom det bredare sammanhanget Europa 2020-strategin och för att uppnå EU:s överordnade mål som specifikt avser utbildning.

I detta sammanhang bör medlemsstaterna och kommissionen

1. säkerställa ett nära samarbete mellan alla närliggande politikområden, särskilt utbildning, ungdomsfrågor, sociala frågor, sysselsättning, forskning och innovation, i syfte att utforska möjligheterna till gemensamma mål,
2. se till att rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) och andra berörda rådskonstellationer fullt ut deltar i Europa 2020-strategin, särskilt genom att regelbundet informera Europeiska rådet om framstegen mot EU:s överordnade mål,
3. rationalisera och säkerställa en fullständig och effektiv användning av EU:s program och budgetar, bland annat – i lämpliga fall – genom att koppla dessa till nationella och regionala resurser och att överväga utnyttjandet av de europeiska struktur- och sammanhållningsfonderna samt Europeiska investeringsbanken,
4. försöka maximera potentialen av andra och eventuellt nya finansieringskällor för att främja rörlighet i utbildnings- och arbetssyfte,
5. överväga konsekvenserna av dessa slutsatser för nästa generation EU-program och EU:s nästa budgetram.